

23.02.2023

I krigens andet år får Ukraine brug for mere økonomisk støtte

Leoparder og F-16-fly sikrer ikke Ukraines fred alene. Er krigens første år blot begyndelsen på en langvarig konflikt, skal EU og Danmark også gøre mere for at støtte Ukraines økonomiske overlevelse.

Skrevet af

Rasmus Egmont Foss

📞 +4561106288

✉️ rasmus@thinkeuropa.dk

Hovedkonklusioner

- Ukrainerne kæmper ikke kun en varm krig for nationens frihed, men også en hård kamp på den økonomiske front: I 2023 mangler staten \$38 mia. til at dække budgetunderskuddet og \$17 mia. til den akutte genopretning af landets infrastruktur, alt imens inflationen er på sit højeste længe.
- På kort sigt kan Ukraine få problemer med at skaffe pengene til økonomisk overlevelse, selvom staten modtager rundhåndet finansiel bistand fra USA samt generøse lån fra EU og potentielt IMF. Men udfordringen er især langsigtet: Er krigens første år blot begyndelsen på en langvarig konflikt, vil EU's medlemslande, inklusive Danmark, sættes under stigende pres for at understøtte den ukrainske økonomi, så statsgæld og inflation ikke eksploderer.
- EU spiller hovedrollen i at koordinere den internationale indsats for økonomisk støtte og genopretning, der ofte sammenlignes med den amerikanske Marshallplan efter Anden Verdenskrig. Men hvor Marshallplanen sendte midler fra én stat til mange lande, skal et potpourri af stater, organisationer og private aktører nu koordinere om at hjælpe én stat. Det vil uundgåeligt komplicere processen med divergerende hensyn – og lægge pres på EU's villighed til at integrere Ukraine i Unionen.
- I sin støtte til genopretningen har Danmark et særligt fokus på antikorrruption, der er vigtigt for at skabe forudsætningerne for en sund, effektiv og troværdig genopbygning af Ukraine. Med stærke virksomheder i grønne industrier er det samtidig i Danmarks interesse at spille en markant rolle i genopbygningen, herunder med finansiel bistand.

Introduktion

Debatten om at hjælpe Ukraine har de seneste måneder kredset om at sende Leopard-kampvogne, F-16-fly og avanceret luftforsvar. Her og nu beder præsident Zelenskyj om hårdere sanktioner og flere våben til modstå en ny russisk offensiv.

Langt mindre opmærksomhed er blevet givet Ukraines kamp for økonomisk overlevelse. Men et år inde i krigen – med udsigten til en langvarig konflikt – rækker Leopard ikke til at vinde krigen alene. Ukraine har også brug for akut hjælp til at holde hospitaler, skoler, energiinfrastruktur og erhvervslivet kørende, alt imens forsvaret sluger statens budget.

Det økonomiske behov for ikke-militær støtte strækker sig særligt over fire områder:

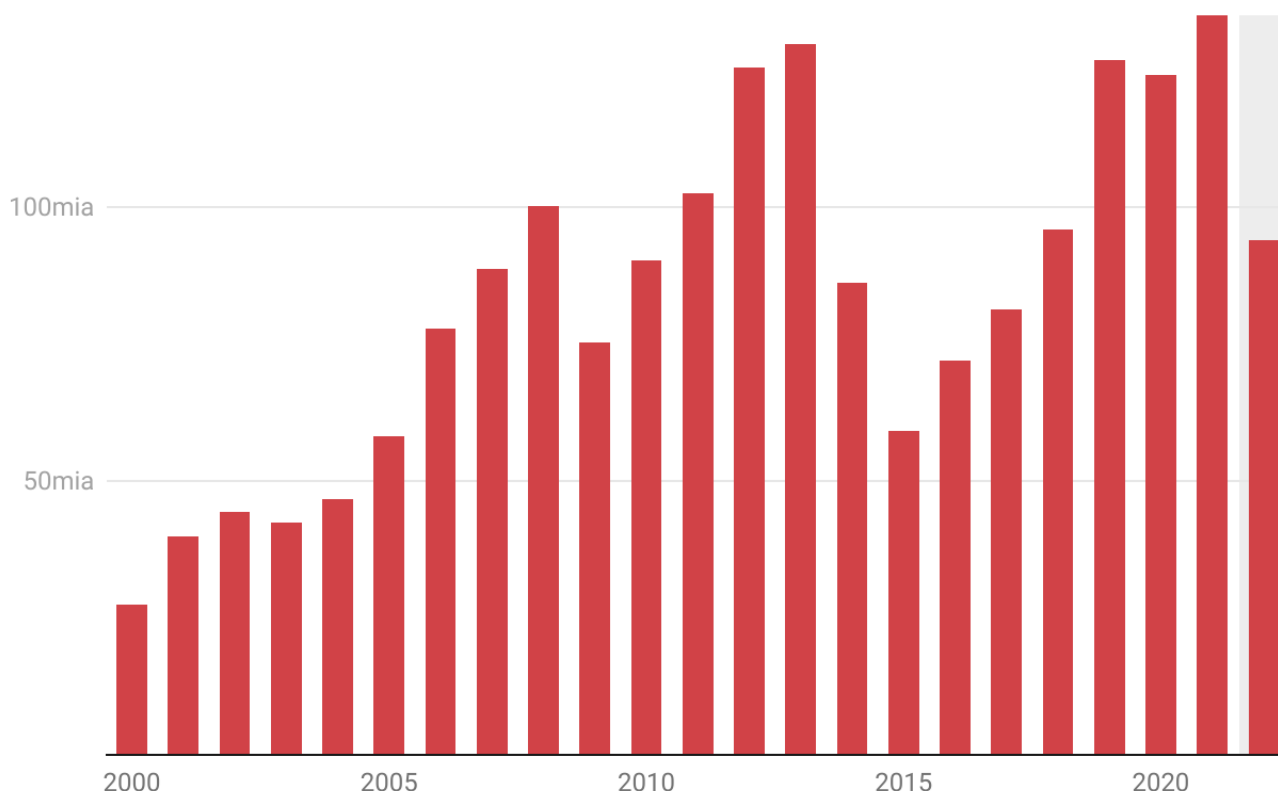
1. Humanitær og akut civil støtte
2. Finansiering af statens budgetunderskud i 2023
3. Den kortsigtede *genopretning* af landets infrastruktur ('rapid recovery')
4. Den langsigtede *genopbygning* af landets økonomi ('reconstruction'), der skal udmunde i medlemskab af EU

Dette brief udpensler Ukraines økonomiske situation efter krigens første år og afdækker behovet for støtte til punkt 2 og 3, dvs. budgetunderskuddet og den kortsigtede genopretning i det kommende år.

1. Den ukrainske stat mangler \$38 milliarder i 2023

Ukraines økonomi skrumpede i 2022

Ukraines BNP i faste priser, euro

2022 betegner et estimat af den ukrainske regering

Kilde: Tænketanken EUROPA på baggrund af Macrobond • Lavet med Datawrapper

Krigens første år har ikke alene forårsaget tab af over 100.000 ukrainske soldater og mindst 8.000 civile dødsfald.¹ Også landets økonomi er stærkt svækket. **I 2022 var BNP 30 pct. lavere end året før.**² Ukrainerne var i forvejen fattige: Den samlede økonomi var før krigen halv så stor som den danske og svarede per indbygger til Mongoliets eller Namibias.

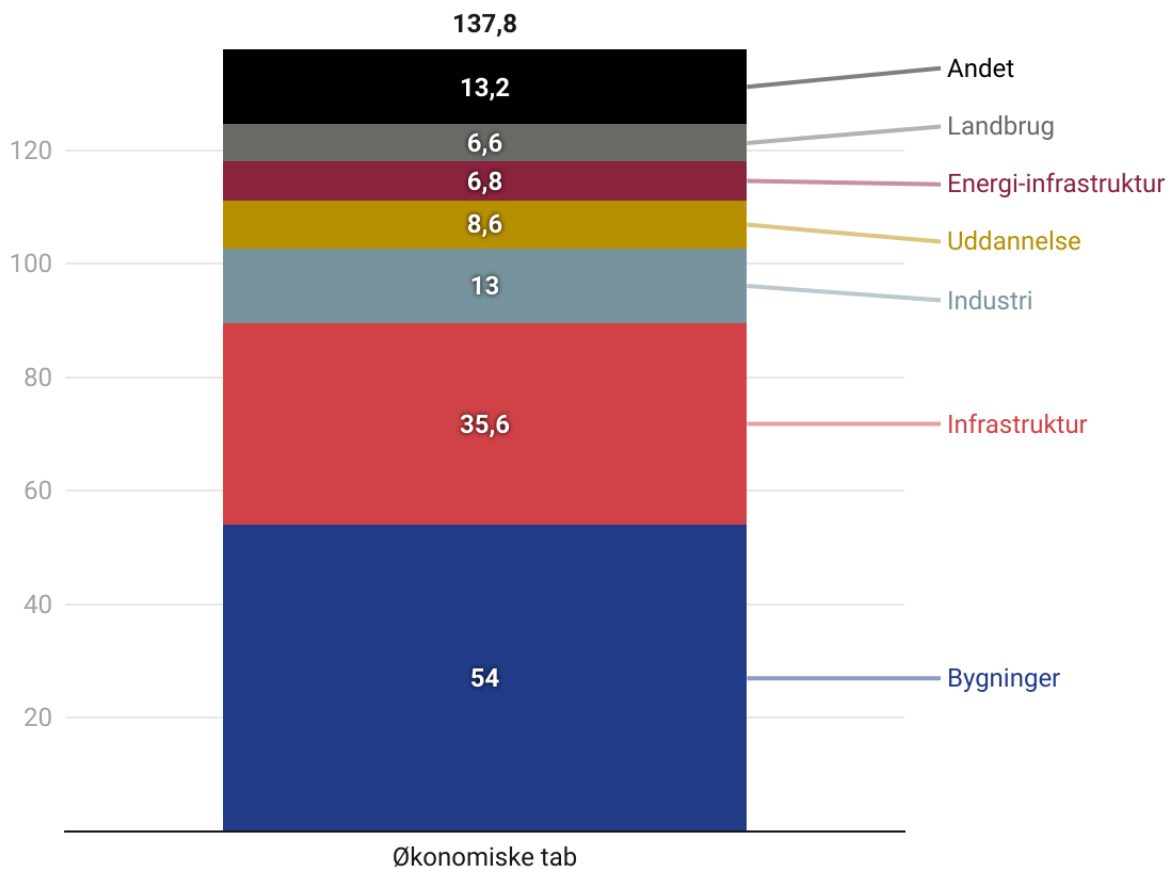
Mange arbejdsdygtige mennesker er tilmed væk nu, da mere end otte millioner ukrainere flygtede over grænserne i årets løb, og 5,9 millioner var internt fordrevne i starten af december – i alt næsten en tredjedel af befolkningen.³ Men infrastrukturen er så voldsomt presset af russiske bombardementer, at Ukraine endnu ikke er klar til at hilse de udrejste velkommen hjem: "Hvis det er muligt, så bliv væk indtil videre," bad vicepremierminister Vereshcku sine landsmænd i slutningen af efteråret.⁴

Ukraines økonomi før og efter krigen	2021	2022
BNP	\$199,72 mia. (IMF)	\$139 mia. (IMF's estimat)
Inflation (ved årets udgang)	10% (National Bank of Ukraine)	26,6% (National Bank of Ukraine)
Statsgæld (ved årets udgang)	49% af BNP (IMF)	86,2% af BNP (IMF's estimat)

Udover at ruinere manges hjem, hospitaler og skoler har ødelæggelserne fra de langstrakte angreb også forvoldt enorme økonomiske skader. **Ifølge Kyiv School of Economics, der hver måned opgør de samlede skader, løb de per december op i \$137,8 mia.**, næsten 70 pct. af landets BNP før krigen. Det dækker over beskadigelser på intet mindre end 150.000 boliger, 195.000 privatbiler, 330 hospitaler samt 150 sprængte broer og passager i tillæg til almen infrastruktur.⁵

Ukraines økonomiske skader siden 24/02/22

Opgjort i december 2022, milliarder dollar

Grafik: Tænketanken EUROPA • Kilde: Kyiv School of Economics • Lavet med Datawrapper

Siden 24. februar 2022 har Ukraine brugt langt flere penge end tidligere på forsvar og humanitære formål, mens skatteindtægterne er faldet. I andet kvartal af 2022 steg budgetunderskuddet derfor til 42 pct. af BNP fra blot 3,6 pct. året før.⁶ En stor del af det øgede budgetunderskud er blevet dækket af lån og bistand fra internationale partnere: Ukraine modtog sidste år mere end \$32 mia. i finansiel støtte, heraf \$14 mia. i donationer – og har fået udsendt \$20 mia. i gæld til private investorer som BlackRock. Pengene kom især fra USA og EU, men også IMF, Canada og Tyskland m.fl. hjælp.⁷ I finansiel støtte har Danmark givet 150 millioner kr. plus en lånegaranti på 298 millioner gennem Verdensbanken.⁸

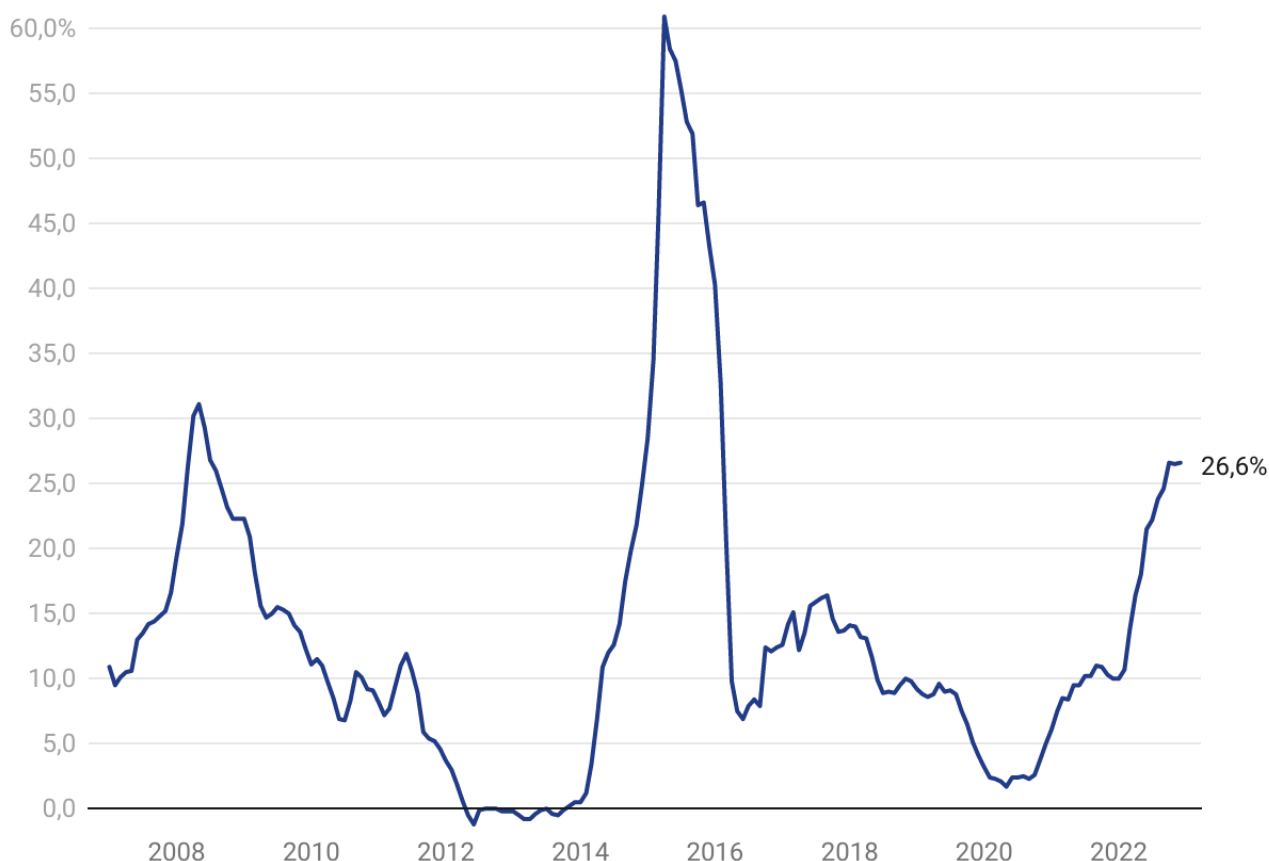
På trods af støtten udefra var Ukraines nationalbank (NBU) længe den største kilde til at dække budgetunderskuddet.⁹ I samspil med den bredere økonomiske og sikkerhedsmæssige situation bevirker det, at Ukraines inflationen er vokset til det højeste niveau siden Ruslands annektering af Krim: 26,6 pct. i januar 2023. At standse inflationen er nu en af de vigtigste økonomiske opgaver for den ukrainske stat. Den høje rate medfører både højere renter og øger efterspørgslen på fremmed

valuta, hvilket lægger pres på hryvnia-kursen og de ukrainske valutareserver.[10](#)

Uden en skarp reduktion af inflationen vil Ukraine på længere sigt få svært ved at tiltrække de livgivende lån og investeringer fra udlandet, som er afgørende for at genopbygge landet.

Ukraines inflation er på sit højeste siden Kriminvasionen

Inflation i forbrugerpriser målt mod samme måned året før

Grafik: Tænk tanken EUROPA • Kilde: National Bank of Ukraine • Lavet med Datawrapper

Andriy Pyshnyy, chefen for NBU, annoncerede i december til IMF, at der var indgået en aftale med det ukrainske finansministerium om, at budgetunderskuddet i 2023 ikke længere vil blive finansieret af nationalbanken - "eftersom det vil skabe yderligere risici og udfordringer for den makroøkonomiske stabilitet."[11](#) Men det betyder, at *Ukraine har behov for tilsvarende flere penge udefra i år.*

Ukraine kommer til at mangle \$38 mia. i 2023 ifølge regeringen.[12](#) Uden dem får staten svært ved at betale lønninger og pensioner samt sørge for, at folk kan gå til lægen og børn komme i skole.

Som præsident Zelenskyj udtalte i et møde med BlackRock's direktør i september: "Vi har bevist, at vi ved, hvordan vi vinder på slagmarkerne. En anden vigtig opgave er nu at opnå sejr for økonomien og blive et attraktivt land for investorer."[13](#)

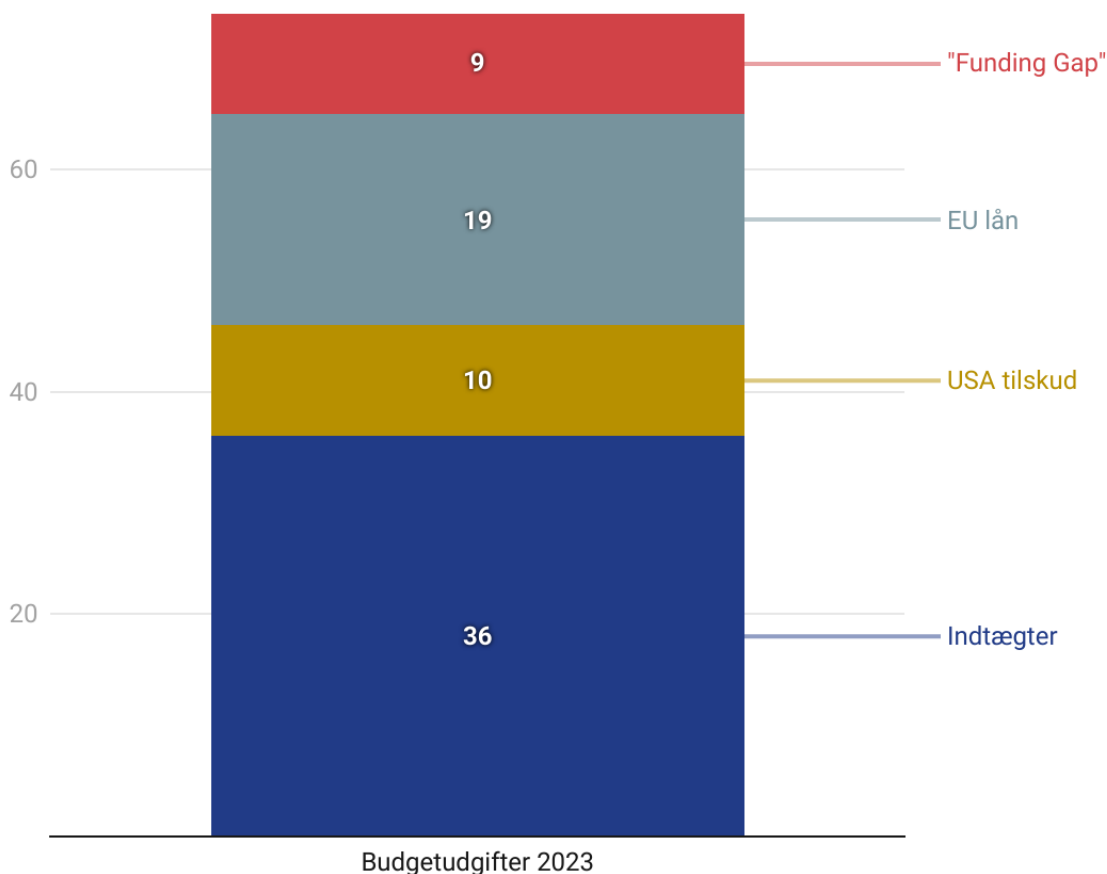
2. Hvem skal dække Ukraines akutte budgetunderskud?

Ukraine har brug for pengene her og nu til at sikre økonomisk overlevelse: For hver måned mangler staten lidt over \$3 mia.

Af dem dækker EU knap halvdelen. Gennem sit Macro-Financial Assistance+ program (MFA+) har EU forpligtet sig til at udlåne €1,5 mia. om måneden til Ukraine i løbet af 2023 (€18 mia. i alt). Derudover har USA lovet at donere \$1,1 mia. i finansiel bistand for hver af årets ni første måneder (\$9,9 mia. samlet).[14](#)

Ukraine mangler penge til halvdelen af forbruget i 2023

Illustration baseret på den ukrainske regerings udmeldinger per 22/02/23. I milliarder dollar

Grafik: Tænketanken EUROPA • Kilde: Den ukrainske regering • Lavet med Datawrapper

Det efterlader et hul på \$9-10 mia. for hele året ifølge den ukrainske regering – svarende til cirka en fjerdedel af statens indtægter – der skal gå til at dække udgifterne i 2023, som især betaler for Ukraines egen forsvarsindsats.

Hvor skal pengene komme fra? Selv forventer den ukrainske regering, at IMF på sigt vil sende midler til at sikre statens mulighed for at finansiere sine udgifter. Men eventuelle IMF-penge kommer ikke til Kyiv i morgen.

IMF har stået i en svær situation gennem krigens første år: De er blevet kritiseret for ikke at gøre nok for at hjælpe Ukraine, men har samtidig været begrænset af eksisterende regler, der forbyder IMF at låne til stater i krig, hvor det er usikkert, at de kan honorere lånet. Senest har IMF i december påbegyndt et monitoreringsprogram med Ukraine, der skal føre til ny støtte. En flerårig pakke på mellem \$14-16 mia. er undervejs, men den kræver både en ændring af IMF's regler og godkendelse fra Ukraines donorer – og ikke mindst, at Ukraine kan acceptere IMF's politiske krav til regeringen.¹⁵ Ændres reglerne for Ukraines skyld i en krig, der splitter resten af verden, vil det i manges øjne markere en definitiv erkendelse af, at IMF er Vestens værktøj. **Men selv hvis IMF kommer Ukraine til undsætning og dækker det resterende budgetunderskud i 2023, mangler staten midler til driften her og nu.**

Europa-Kommissionen opfordrer således EU-landene til at tilføre flere bilaterale bistandsmidler til Ukraine gennem den koordinerede indsats. Som udgangspunkt består MFA+ kun af lån med særdeles gunstige vilkår: Først om et årti begynder tilbagebetalingen af lånene, som derfra løber over 35 år, og EU tilbyder at dække renteudgifterne gennem sit budget.¹⁶ Midlerne låner EU selv på de finansielle markeder ved at sælge 'EU-bonds', dvs. gennem fælles gæld.

Til gengæld stiller EU en række krav til den ukrainske stat. Kravene ligger tæt op ad de mål, Ukraine skal opnå for at kvalificere sig til EU-medlemskab. Derfor er lånet også en erkendelse af, at genopretningen blot er første skridt på en lang rejse mod tættere integration. Fire felter spænder kravene over¹⁷ :

1. Makrofinansiell stabilitet, fx banksektor- og skattetiltag
2. Strukturelle reformer, fx deregulering af erhvervslivets rammevilkår
3. Retsstaten, fx reformer af domstolene og hvidvasklovgivning
4. Energi, fx opgradering af elmarkedet med grønne løsninger

Men **den europæiske villighed til at donere finansiell støtte til Ukraine her og nu springer ikke just i øjnene.** Set fra kontinentets hovedstæder er midlerne i

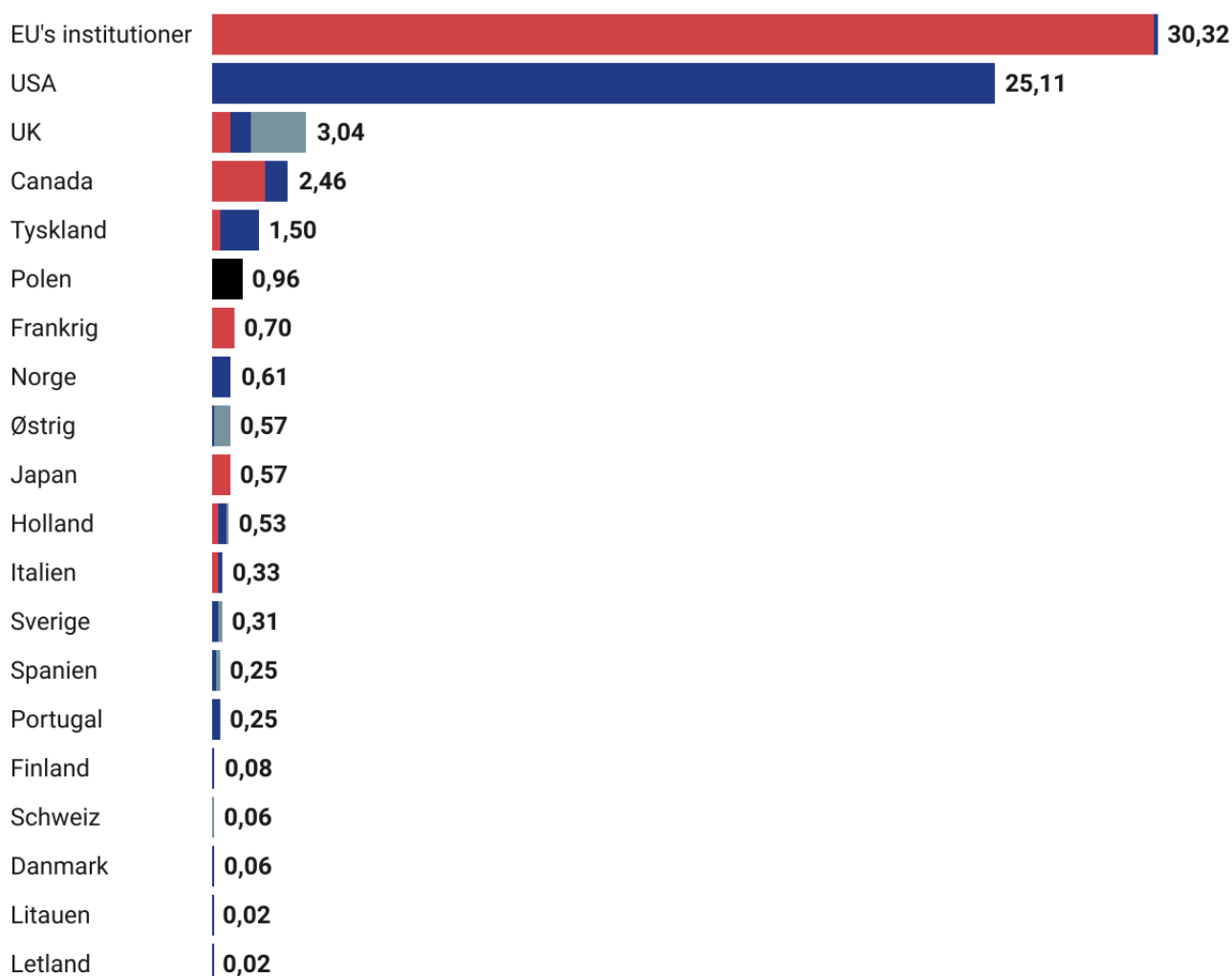
hård konkurrence med alt fra øgede forsvarsbudgetter til industripolitik og understøttelse af høje energipriser. På topmødet i Det Europæiske Råd 9. februar blev emnet knap bragt op, bortset fra en erklæring om at se på, hvordan man muligvis kan benytte (i første omgang låne) frosne russiske aktiver og sende til Ukraine.¹⁸ Den seneste måneds korrupsionssag med fire ukrainske viceministre beroliger ikke just skeptiske vestlige donorer.

Takket være EU's generøse lån på €18 mia. kan medlemslandene delvist udskyde diskussionerne om fælles finansiel støtte til Ukraine. Det er dog meget sandsynligt, at debatten vender tilbage inden årets udløb, og her kan det interne sammenhold ikke tages for givet. Allerede ved afstemningen om lånepakken på €18 mia. stemte Ungarn først imod forslaget, sandsynligvis som led i en forhandlingsstrategi, der tog støtten som gidsel.¹⁹ **Den reelt foreliggende mulighed for, at støtten til Ukraine hindres af intern splid i EU, bekræfter blot behovet for at supplere EU's fælles lån med bilateral støtte.** Regeringerne må i så fald arbejde for den folkelige opbakning, men støtten skal ikke udlægges som ren velgørenhed: Et velfungerende Ukraine tjener også de europæiske landes strategiske interesser på langt sigt.

Den finansielle støtte til Ukraine: EU giver lån, USA tilskud

24. januar 2022 - 15. januar 2023, milliarder euro

■ Lån ■ Tilskud ■ Garanti ■ Swap lines

Grafik: Tænketanken EUROPA • Kilde: Kiel Institute • Lavet med Datawrapper

Udover EU, USA og IMF stiger presset også på de resterende G7-lande (Japan, Canada, UK) for at give finansiell støtte til Ukraine. Det japanske 2023-formandskab af G7 forventer, at emnet står højt på dagsordenen til møderne i foråret.[20](#)

Der har også været stigende politisk pres på at sende konfiskerede russiske aktiver til Ukraine. Men der er stor usikkerhed, om det kan lade sig gøre i praksis. EU's juridiske tjeneste udtalte i februar, at man har ret til at investere midlerne og udnytte fortjenesterne - men sagde i samme omgang, at man ikke ved, hvor 86 pct. af aktiverne befinder sig. [21](#)

Hvis IMF-planen går igennem, er Ukraine i stand til at overleve krigens næste år på den økonomiske front. Men det bringer blot staten op på det absolutte minimum – dertil kommer støtten til genopretning (se næste kapitel).

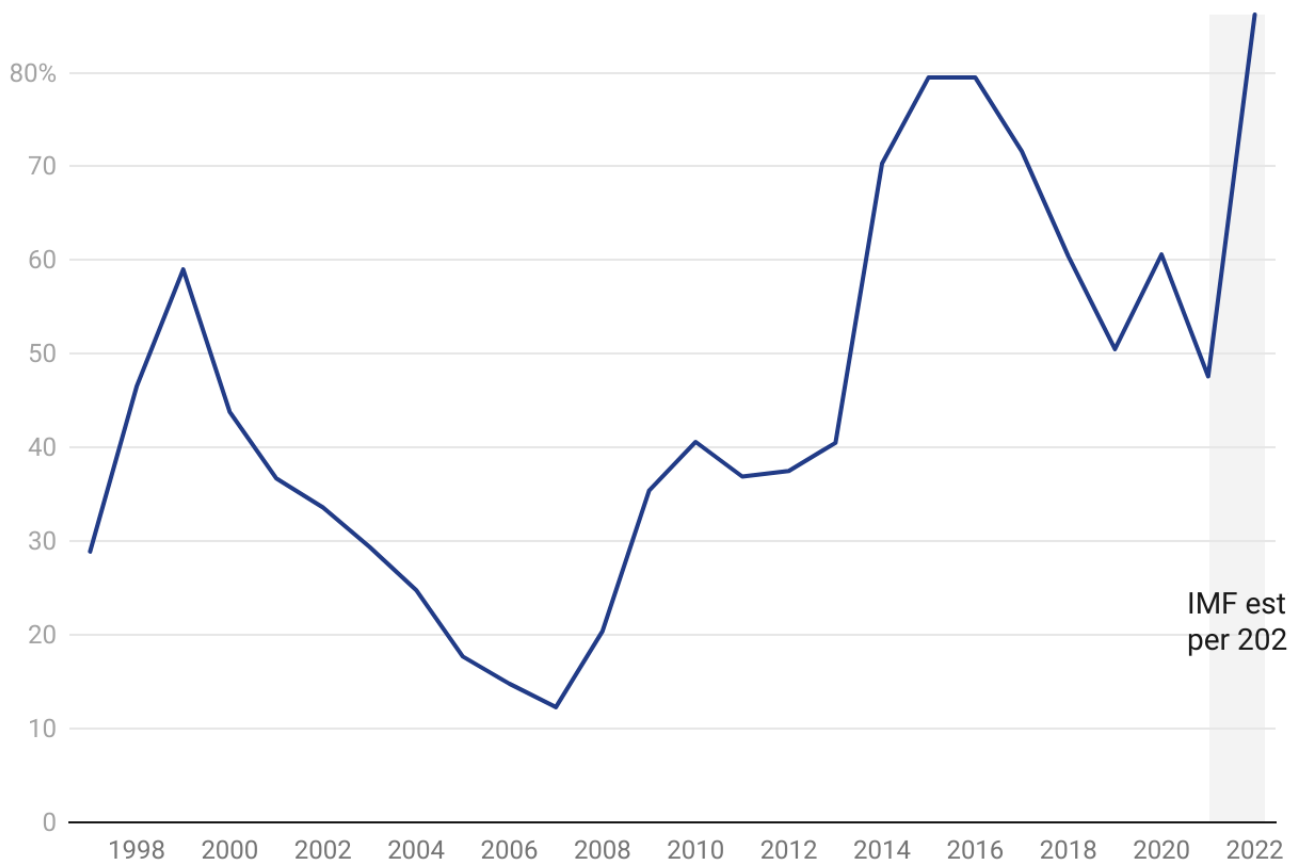
Når først finansieringen af 2023 er sikret, kan ukrainernes næste opråb meget vel lyde på at få færre af Europas penge som lån og flere som donationer ligesom fra USA. Det vil øge presset på Europas engagement yderligere. Generøse lån er pt. det politisk mulige i EU, men selvom EU udlåner penge

på meget favorable vilkår, øger lånene stadig den ukrainske statsgæld.

Krigen vil resultere i et mere forgældet Ukraine

Ukraines statsgæld i procent af BNP

Grafik: Tænketanken EUROPA • Kilde: IMF • Lavet med Datawrapper

I krigens første år forventer IMF, at statsgælden stiger fra under 50 pct. til ca. 86 pct. af BNP, især fordi landets BNP og valutakurs svækkes (gælden i USD er steget med 17%).²² Det ligger ganske vist under den gennemsnitlige gældsrate i EU og vil – trods reglerne i Stabilitets- og Vækstpagten – nok stadig være kompatibelt med medlemskab af EU. Meget af gælden skyldes til europæiske lande, og det kæder Ukraines skæbne tættere sammen med EU's, i samme ånd som forhandlingerne om medlemskab.

Men bliver krigen en langvarig konflikt, er en fortsat stigende gæld uholdbar – særligt for en økonomi på størrelse med Ukraines. **På sigt vil Ukraine enten appellere til at få en større andel af finansiel bistand fra europæiske lande eller potentielt få brug for gældseftergivelse, ligesom Tyskland fik det i Marshallplanen efter Anden Verdenskrig.**

Det kommer til at stille EU i et dilemma, om favorable lån er tilstrækkelige, eller om EU må gå sammen om mere fælles bistand i en tid, hvor de mangler penge til

andre prioriteter. På den ene side har EU forpligtet sig til at integrere Ukraine i Unionens fremtid og har en interesse i at samarbejde med et velfungerende land, som ikke er tynget af gæld – og samtidig er det afgørende for Ukraines optagelse i EU, at Europas interne enighed og folkelige opbakning om både målet såvel som midlerne for at nå dertil bevares. **Men det ville være en historisk falliterklæring for Europa ikke at gå forrest i støtten til Ukraine – og EU vil uanset hvad blive udsat for et pres fra de amerikanske allierede for at påtage sig et større ansvar.**

Flere ideer florerer nu til at bane vejen for mere europæisk finansiel støtte til Ukraine på kort sigt. Fra EPP's tænketank Wilfrieds Martens Centre for European Studies foreslog Eoin Drea i januar at lade medlemslandenes donationer til Ukraine blive undtaget fra EU's budgetregler – og at ubrugte EU-midler fra landbrugsstøtten eller samhørighedsfonden kan sendes til Ukraine.[23](#) Jacob Funk Kirkegaard fra Tænketanken EUROPAs advisory board har senest anbefalet at lade europæiske borgere støtte Ukraine med lån gennem nye Ukraine Sovereignty Bonds efter canadisk forbillede.[24](#) Og Financial Times' Martin Sandbu foreslår at benytte Den Europæiske Stabilitetsmekanisme som led i at støtte Ukraine.[25](#)

3. Ukraines kortsigtede genopretning begynder nu – og kræver yderligere \$17 mia. i 2023

Gennem hele efteråret og vinteren har millioner af ukrainere levet under konstant frygt for russiske bomber og ofte uden el, vand og varme. Meget humanitær støtte er strømmet til, og landets fysiske skader har skabt et akut behov for genopretning af infrastruktur, bygninger og andre fysiske rammer.

Det er fortsat kun muligt at begynde arbejdet med genopretningen visse steder i landet. Men i takt med at det ukrainske forsvar har modtaget avancerede luftforsvarssystemer, der delvist forhindrer russiske missiler i at forårsage skader, begynder der nu at være håb om at kunne genoprette dele af det tabte i sikkerhed. **Til selve genopretningen, der går udover støtten til årets budgetunderskud, annoncerede præsident Zelenskyj i oktober, at Ukraine mangler \$17 mia.**[26](#)

Landets regering har i januar udpeget fem prioriteter for Ukraines 'rapid recovery':[27](#)

1. Energiinfrastruktur: en reparation af 400 ødelagte el- og varmestationer samt en generel decentralisering af netværket for at reducere sårbarheden mod angreb
2. Bygninger: de 150.000 ødelagte bygninger skal repareres, så flygtede ukrainere kan vende hjem
3. Humanitær afminering: ifølge regeringen er næsten en tredjedel af landet ramt af russiske bombenedfald
4. Kritisk og social infrastruktur: reparation af hospitaler, skoler, broer, veje, osv.
5. Støtte til den private sektor

På det sidste punkt – støtte til den private sektor – er der ikke tale om en tilbagevenden til en tidligere tilstand, men en helt ny vej frem: Ukraines regering har med opfordringer fra bl.a. EU sat sig for en omfattende deregulering af erhvervslivets rammevilkår. "Vi bygger et frit økonomisk rum, så investorer kan føle sig komfortable," sagde premierminister Denys Shmyhal 31. januar. "Til det formål er vi i gang med at deregulere, privatisere, forberede offentlig-private partnerskaber, digitalisere tjenester og introducere nye skatteincitamentter til investorer," tilføjede han.[28](#) I tråd med den hensigt indgik Ukraines økonomiministerium i november en aftale med den amerikanske investeringsfond BlackRock om at udvikle en platform for at tiltrække kapital til genopretningen, der skal sende et signal til investorer om tryghed – og JP Morgan i februar.[29](#)

For den langsigtede genopbygning kommer til at kræve enorme summer: \$350 mia. var estimeret fra EU og Verdensbanken i sommer, og det er formentlig steget til det dobbelte siden med fortsat himmelflugt.[30](#)

Fremover sker den internationale støtte til både kortsigtet finansiering og langsigtet genopbygning gennem en nyoprettet Multi-agency Donor Coordination Platform i regi af G7-landene, en såkaldt 'Finansiel Rammstein'. Europa-Kommissionen får i samarbejde med Ukraines regering ansvaret for at styre dets to sekretariater i hhv. Bruxelles og Kyiv.[31](#) Blandt kontorets ansvarsområder er at sikre investeringsgarantier for at tiltrække penge under krigens store usikkerhed – og ikke bare for private investorer. 2. februar annoncerede Den Europæiske Investeringsbank (EIB) – der hidtil har støttet Ukraine med €1,7 mia.[32](#) – at den kun vil fortsætte med at finansiere nye risikofyldte projekter i Ukraine med en garanti fra medlemslandene.[33](#) EIB må spille en rolle i genopretning, ligesom European Bank for Reconstruction and Development vil gøre det.

Marshallplanen fremhæves ofte som et forbillede for genopbygningen, der af Zelenskyj er udnævnt til "det største økonomiske projekt i vor tids Europa."[34](#) Men

der er en afgørende forskel mellem dengang og nu: **Hvor Marshallplanen sendte midler fra én stat til mange europæiske lande, skal mange stater, organisationer og private aktører nu koordinere om at hjælpe én stat** - der af donorerne anses som gennemsyret af korrupsion. Det vil uundgåeligt komplicere processen med divergerende politiske og økonomiske interesser.

I den proces kommer EU til at spille en central rolle i hjertet af koordineringen. **Det vil ikke blot lægge endnu et pres på EU's villighed til at integrere Ukraine i dets fremtid, men også på medlemslandenes generøsitet i at støtte Ukraine med favorable lån eller direkte støtte.**

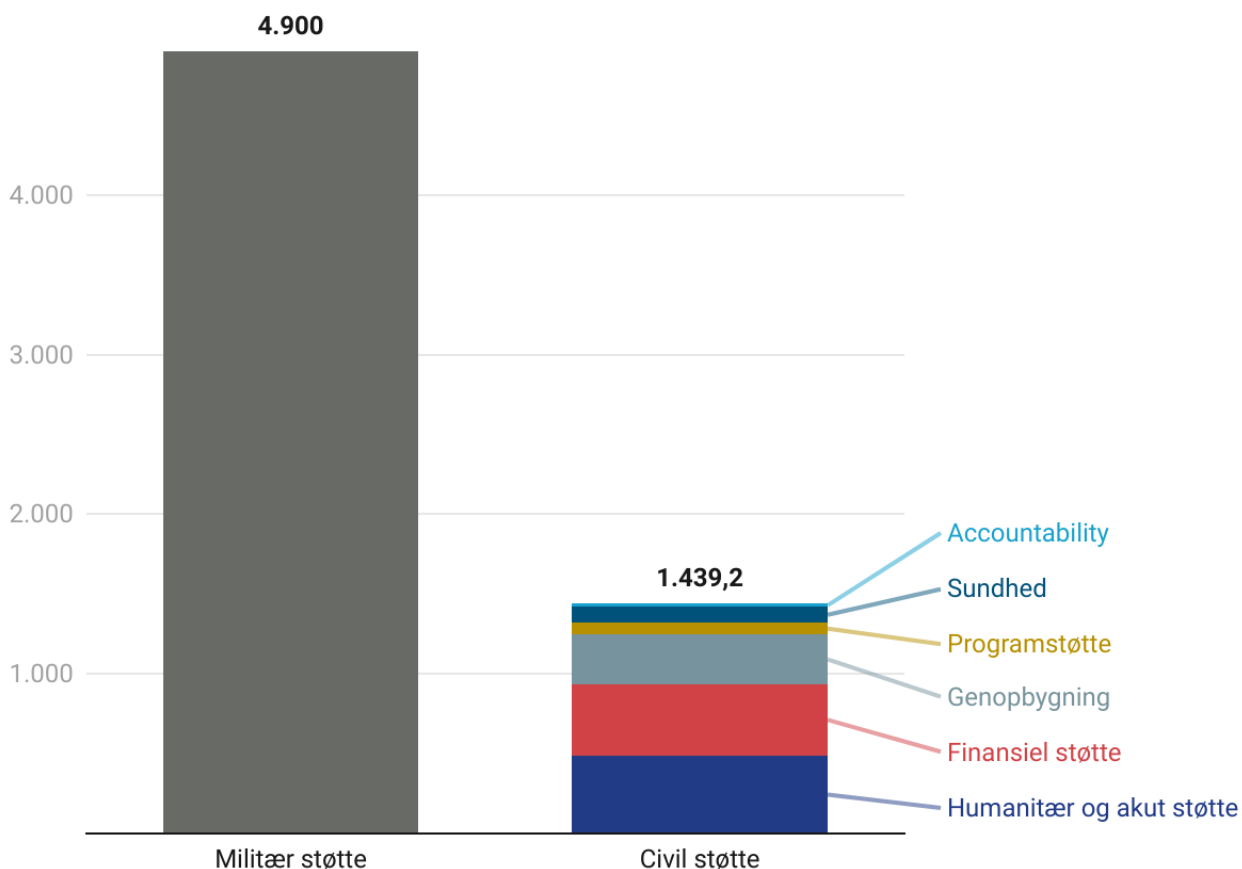
Hvor det akutte budgetunderskud øger behovet for bistand som finansiel støtte, er langsigtede lån med lave renter langt mere velegnede til den flerårige genopretning. Her vil investeringer i sig selv rumme et stort vækstpotentiale, og renten giver incitament til at lave fornuftige investeringer.

4. Danmarks rolle i Ukraines genopretning

Den samlede danske støtte til Ukraine siden krigens start forløber sig per 1. februar til 6,3 mia. kr., hvoraf langt størstedelen er militær støtte. De resterende støttemidler er især gået til humanitær hjælp (488 millioner kr.), finansiel støtte (448 millioner kr.) og den akutte genopretning (310,1 millioner kr.). Ifølge Udenrigsministeriet placerer det Danmark blandt de ti største donorlande i finansiel støtte målt på absolutte beløb. [35](#)

Danmarks bilaterale støtte til Ukraine

24. februar 2022 - 31. januar 2023, millioner kroner

Grafik: Tænketanken EUROPA • Kilde: Udenrigsministeriet • Lavet med Datawrapper

På den baggrund har Danmark gode forudsætninger for at deltage i en førergruppe af lande, der kan fremme sagen om flere favorable lån og direkte tilskud til den ukrainske stat. Med stærke virksomheder i grønne industrier er det samtidig i Danmarks interesse at spille en markant rolle i genopbygningen, ligesom vi gjorde det forud for de baltiske landes optagelse i EU.

Snart forventes den danske regering at etablere en fond, der ifølge regeringsgrundlaget fra december 2022 "skal sikre en fortsat stærk civil og militær støtte til Ukraine og fastholde Danmark blandt de største bidragsydere relativt til vores størrelse."[36](#) I tillæg til militær og humanitær støtte skal fonden være den danske stats "tredje ben" i støtten til Ukraine.[37](#) Den vil især tjene til at koordinere og skabe overblik over den samlede danske indsats samt tilføre midler fra erhvervslivet.

For også det danske erhvervsliv står klar til at bidrage, når arbejdet med genopretningen begynder. Det vil bl.a. ske gennem et offentlig-privat partnerskab, der samler en lang række aktører (Erhvervsministeriet, Udenrigsministeriet, Dansk Industri, Dansk Erhverv, Danske Rederier, Landbrug & Fødevarer, Green Power Denmark, FH og CO-Industri).[38](#)

I den danske indsats har de et særligt fokus på byen Mykolaiv i Sydukraine, som præsident Zelenskyj har bedt Danmark om at blive protektor for, og hvor den danske regeringstrio-top besøgte Zelenskyj d. 30. januar. Som en gammel skibsbygger- og havneby ud til Sortehavet med en særlig geostrategisk position vil Mykolaiv spille en vigtig rolle i Ukraines langsigtede genopbygning – men tætheden til frontlinjen gør samtidig situationen mere usikker end flere andre steder i landet.

Udover den kortsigtede genopretning af infrastruktur og nødmidler vil Danmark have et særligt fokus på bekæmpelse af korrruption og reformer af civilsamfundet, da Mykolaiv er blevet udnævnt af EU's antikorrupsionsprogram til en "integritetsby", der skal stå som et eksempel til efterfølgelse.[39](#) Indsatsen for antikorrupsion spiller en afgørende rolle i at skabe forudsætningerne for en sund, effektiv og troværdig genopbygning af Ukraine.

[1www.reuters.com/world/europe/more-than-8000-civilians-killed-since-russia-invaded-ukraine-un-2023-02-21/](https://www.reuters.com/world/europe/more-than-8000-civilians-killed-since-russia-invaded-ukraine-un-2023-02-21/)

[2www.reuters.com/markets/europe/ukraines-economy-falls-304-2022-minister-2023-01-05/](https://www.reuters.com/markets/europe/ukraines-economy-falls-304-2022-minister-2023-01-05/)

[3data.unhcr.org/en/situations/ukraine](https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine); dtm.iom.int/reports/ukraine-internal-displacement-report-general-population-survey-round-11-25-november-5

[4www.bbc.com/news/world-europe-63389270](https://www.bbc.com/news/world-europe-63389270)

[5kse.ua/about-the-school/news/the-total-amount-of-damage-caused-to-ukraines-infrastructure-due-to-the-war-has-increased-to-almost-138-billion/](https://kse.ua/about-the-school/news/the-total-amount-of-damage-caused-to-ukraines-infrastructure-due-to-the-war-has-increased-to-almost-138-billion/)

[6cepr.org/voxeu/columns/war-ukraine-ukraines-monetary-financial-vulnerabilities](https://cepr.org/voxeu/columns/war-ukraine-ukraines-monetary-financial-vulnerabilities)

[7bank.gov.ua/en/news/all/mijnarodni-rezervi-prodovjili-zrostaty-v-grudni-alezalishilysya-nijchimi-nij-na-pochatok-2022-roku](https://bank.gov.ua/en/news/all/mijnarodni-rezervi-prodovjili-zrostaty-v-grudni-alezalishilysya-nijchimi-nij-na-pochatok-2022-roku);

ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_228;

www.reuters.com/markets/europe/ukraines-creditors-agree-two-year-payment-freeze-almost-20-billion-international-2022-08-10/

[8um.dk/udenrigspolitik/dansk-stoette-til-ukraine](https://um.dk/udenrigspolitik/dansk-stoette-til-ukraine)

[9cepr.org/voxeu/columns/war-ukraine-ukraines-monetary-financial-vulnerabilities](https://cepr.org/voxeu/columns/war-ukraine-ukraines-monetary-financial-vulnerabilities); bank.gov.ua/en/markets/ovdp

[10cepr.org/voxeu/columns/war-ukraine-ukraines-monetary-financial-vulnerabilities#footnote4_8r26whr](https://cepr.org/voxeu/columns/war-ukraine-ukraines-monetary-financial-vulnerabilities#footnote4_8r26whr)

[11www.imf.org/en/News/Articles/2022/12/20/cf-how-ukraine-is-managing-a-war-economy](https://www.imf.org/en/News/Articles/2022/12/20/cf-how-ukraine-is-managing-a-war-economy)

[12www.kmu.gov.ua/en/news/vidbulos-pershe-zasidannia-nahliadovoi-rady-mizhvidomchoi-koordynatsiinoi-platformy-donoriv-ukrainy](https://www.kmu.gov.ua/en/news/vidbulos-pershe-zasidannia-nahliadovoi-rady-mizhvidomchoi-koordynatsiinoi-platformy-donoriv-ukrainy)

[13president.gov.ua/en/news/volodimir-zelenskij-i-golova-blackrock-obgovorilizaluchenny-77861](https://president.gov.ua/en/news/volodimir-zelenskij-i-golova-blackrock-obgovorilizaluchenny-77861)

[14www.kmu.gov.ua/en/news/serhii-marchenko-tsina-viiny-vymiriuietsia-ne-hroshyma-chy-rozmirom-biudzhetnoho-defitsytu-a-liudskymy-zhyttiamy](https://www.kmu.gov.ua/en/news/serhii-marchenko-tsina-viiny-vymiriuietsia-ne-hroshyma-chy-rozmirom-biudzhetnoho-defitsytu-a-liudskymy-zhyttiamy)

[15borsen.dk/nyheder/prointernational/politics/article3249016.ece](https://borsen.dk/nyheder/prointernational/politics/article3249016.ece);

www.ft.com/content/b703023b-9f19-4647-9f0b-55aef10a9ed0

[16ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_228](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_228)

[17economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2023-01/Memorandum%20of%20Understanding_EU-UA.pdf](https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2023-01/Memorandum%20of%20Understanding_EU-UA.pdf)

[18www.consilium.europa.eu/en/meetings/european-council/2023/02/09/](https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/european-council/2023/02/09/)

[19www.politico.eu/article/hungary-vetoes-ukraine-aid-eu-seeks-alternative-solution/](https://www.politico.eu/article/hungary-vetoes-ukraine-aid-eu-seeks-alternative-solution/)

20www.japantimes.co.jp/news/2023/01/26/national/g7-priority/

21moderndiplomacy.eu/2023/02/11/where-is-the-russian-money-in-europe/ ;
www.bloomberg.com/news/articles/2023-02-09/eu-urged-to-make-banks-report-size-of-frozen-russian-assets

22frontnews.eu/en/news/details/27911; Ukraines finansministerium

23www.politico.eu/article/european-union-ukraine-war-debt-crisis-aid-loans-18-billion/

24www.euractiv.com/section/europe-s-east/opinion/a-european-peoples-bond-to-support-ukraine/

25www.ft.com/content/7bcbd168-d0f6-40fe-8feb-3b53574107fe

26www.reuters.com/world/europe/ukraine-needs-3-4-blm-external-financing-per-month-next-year-imf-chief-2022-10-12/

27www.kmu.gov.ua/en/news/denys-shmyhal-enerhetyka-ta-zhytlo-sered-priorytetnykh-napriamkiv-finansuvannia-shvydkoi-vidbudovy

28www.kmu.gov.ua/en/news/promova-premier-ministra-ukrainy-denysa-shmyhalia-na-zasidanni-uriadu-31-1-23

29www.kmu.gov.ua/en/news/ministerstvo-ekonomiki-ukrayini-pidpisalo-memorandum-iz-najbilshoyu-investkompaniyeyu-svitu;
www.kmu.gov.ua/en/news/yuliia-svyrydenko-jp-morgan-dopomozhe-ukraini-zaluchyty-derzhavni-i-pryvatni-investytsii-dlia-vidbudovy-krainy

30www.kmu.gov.ua/en/news/denys-shmyhal-enerhetyka-ta-zhytlo-sered-priorytetnykh-napriamkiv-finansuvannia-shvydkoi-vidbudovy

31ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_461

32(www.eib.org/en/press/all/2022-537-eib-group-renews-its-commitment-to-ukraine-with-emergency-and-ongoing-support-and-a-new-donation-from-its-philanthropic-arm).

33www.ft.com/content/b703023b-9f19-4647-9f0b-55aef10a9ed0

34www.ukrinform.net/rubric-economy/3565966-zelensky-more-than-1-trillion-needed-to-rebuild-ukraine.html

35ukraine.um.dk/nyheder/dansk-stoette-til-ukraine

36www.stm.dk/statsministeriet/publikationer/regeringsgrundlag-2022/

37borsen.dk/nyheder/politik/lokke-trods-ny-russisk-offensiv-vi-skal-genopbygge-ukraine-nu

38em.dk/nyhedsarkiv/2022/juni/nyt-partnerskab-skal-hjaelpe-med-at-genopbygge-ukraine/

39ukraine.um.dk/nyheder/dansk-stoette-til-ukraine; jyllands-posten.dk/debat/international/ECE14749951/ukraine-har-visioner-om-mykolaiv-som-danmark-ved-sortehavet/